Parallelsessie Informatie en Ontmoeting, 2 juni 2022
Zienswijzen gemeenschappelijke regelingen
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	mevrouw A. Mager
Griffie:	de heer S. Vink
Fracties:	Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-SGP/ChristenUnie - VVD-D66-Gorcum Actief
Portefeuillehouders:	mevrouw R. Melissant-Briene en de heren E. Kraaijeveld en J. van der Geest
Ambtelijk:	de heer T. van Zessen en mevrouw M. Teeuw-den Besten
Notulen:	notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Zij licht het programma voor deze dubbele parallelsessie toe.

Zienswijzen gemeenschappelijke regelingen

Informeren over de uitkomsten zienswijzen begroting 2023 en Jaarstukken 2021 van de gemeenschappelijke regelingen waar Gorinchem van deel uitmaakt. Raadsvoorstellen en zienswijze stukken zijn reeds beschikbaar met als doel samenhang aan te brengen in de financiële stukken. De zienswijzenbrieven worden na uw instemming namens de raad en het college aan de besturen van de gemeenschappelijke regelingen aangeboden. Gesprek voeren over risicomatrix. Herkent de raad zich in de risicoduiding gemeenschappelijke regelingen? Ter informatie is een Infographic toegevoegd met informatie over de verschillende GR'en.

De heer Van Zessen geeft een presentatie (beschikbaar op iBabs). Hij schetst het doel van de bijeenkomst, met name informatieverstrekking en het presenteren van de risicomatrix. De raad kan input meegeven aan het college. Hij verwijst naar het raadsinformatiesysteem. Het gaat om ruim € 53 mln. in totaal voor de gemeenschappelijke regelingen.
De zienswijzen gaan in op de jaarstukken van de gemeenschappelijke regelingen.
De begrotingen 2023-2026 worden geschetst.
De risicomatrix wordt getoond en toegelicht. De vraag wordt voorgelegd of de raad zich herkent in de risicomatrix.

De heer Van Santen merkt op dat eerder is besloten om te investeren; hij vraagt of dit hierin is verwerkt.
De heer Van Zessen zegt hier nog op terug te komen.
De heer Van Santen meent dat het raar is om het risico laag in te schatten.

Wethouder Kraaijeveld licht toe dat het ambitiefonds een incidenteel fonds is. Het meerjarenperspectief is structureel. De gedachte is bij Avres om binnen het financiële kader te blijven. Het ambitiefonds is een incidentele reserve met een revolverend karakter en heeft geen impact op het meerjarenperspectief.

De heer Van Santen bevestigt dit; het moet wel goed ingezet worden.

Wethouder Kraaijeveld licht toe dat in de begroting een gedachte is om een bestemmingsreserve vrij te maken. Avres heeft weer een goed jaar gedraaid en middelen

overgehouden. Een deel gaat terug naar de gemeente. Het is aan de raad om een en ander te bekrachtigen.

De heer Van Willigen vraagt of het bedrag dat aan de bestemmingsreserve is toegevoegd een overschot was, een voordelig resultaat. (Dit wordt bevestigd)

De heer Van Zessen licht toe dat het weerstandsvermogen van Avres zeer gezond is.

De heer Van Willigen merkt op dat de kaders van het ambitiefonds aan de gemeenteraden voorgelegd worden en vraagt wanneer dat gebeurt.

De heer Van Zessen antwoordt dat de planning is in het najaar.
Desgevraagd zegt de wethouder dat het ambitiefonds niet aan een termijn gebonden is. Het kan een revolverend karakter hebben afhankelijk van het type projecten.

De heer Van Willigen vraagt hoe de ambities de komende jaren gevolgd worden.

Wethouder Kraaijeveld antwoordt dat dit besproken zal worden bij de kaders voor het fonds. De vraag ligt nu voor of de raad het weerstandsvermogen wil terugbrengen om € 3 mln. vrij te maken.

De heer Krol merkt op dat de kaders nog besproken worden. Hij vraagt waarom dit niet in de algemene reserve gestopt wordt. Met betrekking tot de risicomatrix vraagt hij naar de inschatting van het bestuurlijke risico van Waardlanden. Waarom wordt Avres op bestuurlijk niveau afgeschaald.

Wethouder Kraaijeveld antwoordt dat in de vorige periode er spannende momenten waren rondom de herindeling naar Vijfheerenlanden. Inmiddels is er geen onzekerheid meer. De governance is goed georganiseerd. Hij noemt ook de nieuwe samenstelling van het college. Vijfheerenlanden heeft gekozen voor de arbeidsmarktregio Gorinchem waardoor de onzekerheid minder is.
Wethouder Van der Geest licht toe dat Waardlanden een organisatie in verandering is. Men gaat naar een nieuwe manier van werken. Er zijn forse investeringen gedaan en men gaat naar diftar. Het solidariteitsbeginsel is weg. Hij noemt het feit dat de afvalmarkt erg fluïde is.

De voorzitter stelt vast dat er geen vragen meer zijn over de risicomatrix.
Zij stelt de zienswijzen per raadsvoorstel aan de orde.

DGJ
De heer Van der Meijden gaat in op de zienswijze voor DGJ en vraagt of de accountantsverklaring voor de raadsvergadering komt. Met betrekking tot Veilig Thuis begrijpt hij dat de gemeente taken moet overnemen; hij vraagt welke onderdelen DGJ onvoldoende vindt om over te nemen. Ook vraagt hij een toelichting inzake aanvullende middelen voor 2023 vooruitlopend op de evaluatie.

De heer Van Zessen merkt op dat gevraagd is de accountantsverklaring tijdig in te dienen. Hij heeft begrepen dat het met name komt door extra controles op het onderdeel jeugd die nog moeten plaatsvinden dat de verklaring later komt. Hij zal nogmaals vragen of de verklaring eerder kan komen. Hij gaat er vanuit dat de verklaring er begin juli zal zijn. Dit probleem speelt in veel regio's.

De heer Van der Meijden vraagt, als de accountantsverklaring niet op tijd komt, bij het raadsvoorstel aan te geven wat dit qua risico's betekent voor de gemeente om toestemming te verlenen voor de allocatie van deze middelen.

De heer Van Zessen merkt op dat dit in de brief al is aangegeven. Het risico is al benoemd maar de kans erop is klein.
Mevrouw Teeuw- den Besten licht toe dat de DGJ een regionale begroting indient; de lokale toegangen bij de gemeenten zijn niet overal hetzelfde. Soms moet er bij een melding een onderzoek gedaan worden. Soms zijn er lokale toegangen met lange wachtlijsten waardoor Veilig Thuis casussen moeten ophouden. Men schat in dat dit wellicht ook voor 2023 nodig is. Overigens staat het lokale team in Gorinchem stevig gesteld. Zij verwijst voorts naar de zienswijzebrief.

De heer Van der Meijden zegt het wat lastig te vinden dat in de brief is gesteld dat dit zonder enige onderbouwing gebeurt. Begrijpt hij goed dat het signaal wordt afgegeven aan DGJ dat ze beter moeten motiveren waar het beter moet?
Mevrouw Teeuw- den Besten licht toe dat gemotiveerd moet worden of het nog nodig is, waarom het nog nodig is en wat zij missen, waarom het niet overgedragen kan worden.

De heer Van Willigen merkt op dat het een repeterende kwestie lijkt te worden met de DGJ. Hij vindt de zienswijze goed, maar er wordt wel in meegegaan omdat het om kwetsbare jongeren gaat. Niet iedere gemeente staat er zo in als Gorinchem. In hoeverre zijn de gemeenten ook in staat elkaar aan te spreken op hun beleid?

Wethouder Kraaijeveld zegt dat de heer Van Willigen de kern van de kwestie goed schetst. Het lukt niet altijd om binnen de termijnen te blijven. De gemeente wil gezinnen adequater helpen. Bestuurlijk is gezegd dat alle gemeenten gesteld moeten staan. Er is meer tijd voor nodig. Ook in Gorinchem moet er wel eens bijgeschakeld worden. Op de bestuurlijke tafel moet dit wel aan de orde komen. Het is wel belangrijk dat geborgd wordt dat er regionaal voldoende capaciteit is. Aan VOIT (veilig opgroeien is teamwork) wordt door alle gemeenten hard gewerkt. Enige nuancering van hoe het regionaal is opgeschreven is zeker op zijn plaats.

De heer Van Willigen merkt op dat het wel schrijnend is dat men blijkbaar niet in staat was een actuele Veilig Thuis weergave te geven.

De heer Krol merkt op dat er kritische kanttekeningen in de zienswijze staan. Hij vraagt of er twijfels zijn aan het zelfbeschouwingsvermogen bij DGJ. Hij noemt de voortdurende overschrijdingen. Hij vraagt naar de verhouding tussen de autonome ontwikkelingen en de organisatie van de DGJ. Met betrekking tot de risicomatrix meent hij dat er een donkerrood vakje mag komen voor de DGJ.

De heer Van Zessen merkt op dat er een rode draad is te zien in de zienswijzen van de afgelopen jaren. Wat betreft de GGD is er wel veel lof geuit. Qua risico’s heeft de SOJ wel een andere weging dan de GGD-taken. Wat betreft het kritisch vermogen merkt hij op dat er gezamenlijk bestuurd wordt en het is ook een open einde regeling en er is zorgplicht. Het beïnvloedbare deel is o.a. de inkoopcontracten en de ombuigingen. Dat moet goed gevolgd worden. Er zijn ook landelijke ontwikkelingen. Het blijft wel een lastig schaakspel.

Wethouder Kraaijeveld zegt dat terecht de vinger gelegd wordt bij het SOJ-deel. Hij noemt de fase van solidariteit die gefaseerd afgebouwd wordt. Vanaf volgend jaar is iedere gemeente zelf verantwoordelijk voor de financiën. De gemeente moet ervoor zorgen dat kinderen adequaat en tijdig geholpen worden. Het bestuurlijke gesprek hierover zal het komende jaar gevoerd worden. De optelsom van de tien gemeenten wordt dan de regionale begroting. De verantwoordelijkheid gaat dan meer naar de colleges. Er zal ook geïnvesteerd moeten worden in preventie. Het halve miljard van het Rijk is er nu uit. Daar komen ook nog discussies over. Het moet een beheersbaar financieel stelsel worden.

De heer Van Zessen stelt voor het volgend jaar in de matrix de GGD en SOJ apart te vermelden.

De heer Van der Meijden verwijst naar de raadsinformatiebrief over de wijziging van de WGR. Hij vraagt om nader aan te geven hoe met betrekking tot deze gemeenschappelijke regeling de democratische controle geborgd kan worden.

Avres
Geen vragen

Waardlanden
De heer Van Santen vraagt verduidelijking met betrekking tot diftar en hoe dit is gerelateerd aan de gemeenten.

Wethouder Van der Geest zegt dat de pasjes aan het eind van het jaar ingevoerd worden en gedurende het jaar zal overgegaan worden op diftar. Vijfheerenlanden heeft hiertoe nog niet besloten maar de andere gemeenten wel. In het stuk zijn de richtgetallen genoemd. Voor het volgend jaar wordt het berekend ten opzichte van dit jaar.

Veiligheidsregio
De heer Van der Meijden noemt de beleidsspeerpunten die doorgeschoven worden naar het volgende jaar. Aan de Veiligheidsregio wordt gevraagd om tijdig te informeren hoe deze gerealiseerd worden. Hij vraagt welke speerpunten het betreft en vraagt waarom er geen termijn genoemd wordt. Met betrekking tot de stijgende kosten vraagt hij om een toelichting inzake de basis op orde.

Mevrouw Melissant schetst de kosten; cao-ontwikkelingen € 500.000, inkoop materialen € 0,3 mln., onderhoud gebouwen € 0,3 mln., ICT € 0,5 mln., informatie veiligheid € 0,2 mln., invoering Omgevingswet € 0,4 mln., multi intelligence center € 0,35 mln.
Men is zich aan het prepareren op nieuwe wetgeving. Zij noemt de contracten met vrijwilligers en onderscheid tussen professionals en vrijwilligers. Die onderwerpen zijn iets later in de tijd geplaatst. Er zijn ook veel mensen bezig met de opvang van Oekraïners. De deeltijdrichtlijn zal in de loop van het jaar opgepakt worden. Zij noemt ook het loopbaanbeleid. Zaken die wel moeten gebeuren maar niet acuut zijn, zijn wat vooruitgeschoven maar die moeten wel opgepakt worden.

De heer Van der Meijden merkt op dat hij dacht dat het ging over beleidsspeerpunten die gaan over de inhoud en gelieerd aan het risicoprofiel. Begrijpt hij goed dat het met name bedrijfsvoering-onderwerpen zijn die doorgeschoven worden? Hij zou graag in de brief aangegeven zien binnen welke periode een en ander gerealiseerd moet worden.

Mevrouw Melissant zegt dat zij het overzicht van beleidsspeerpunten wel wil verstrekken en geeft aan dat een en ander gevolgd wordt via buraps. Als er behoefte aan is, dan kunnen die verstrekt worden.

De heer Van der Meijden zegt dat hij graag via een raadsinformatiebrief geinformeerd wordt over relevante zaken.

Mevrouw Melissant zegt dat zij de beleidsspeerpunten goed gaat volgen.

De heer Krol zegt dat de extra verhoging voor dit jaar een misser van 5-10% in de begroting is. Het gaat om zaken die deels te voorzien waren. Hij vraagt of deze gemeenschappelijke regeling geen eigen reserve heeft waaruit dit soort tegenvallers gefinancierd kunnen worden.

Mevrouw Melissant zegt dat dit een van de weinige gemeenschappelijke regelingen is waar de afgelopen jaren geen geld bij hoefde maar waarvan zelfs geld terug ging naar de gemeenten. Achteraf gezien ware het beter geweest hiervan een algemene reserve te vormen, maar hier is niet voor gekozen. Men zeilt scherp aan de wind. De gemeenschappelijke regeling heeft een stuk gebied verloren door de herindeling; dat was

substantieel. Daar is veel discussie over geweest. Geconstateerd is dat men niet uitkomt met de vergoeding die door arbitrage is vastgesteld. Structureel komt men jaarlijks tekort. Hierover is men opnieuw in gesprek gegaan met het ministerie. De reserve Vijfheerenlanden raakt ook sneller op. Men heeft ook te maken met kostenstijgingen. In de praktijk wordt er actief gestuurd op de budgetten. Zij licht dit nader toe. Het gaat wel om een behoorlijk bedrag maar gezien het positieve track record van deze gemeenschappelijke regeling is dit alleszins verantwoord.
Desgevraagd zegt zij dat op dit moment elke gemeenschappelijke regeling te maken heeft met enorme kostenstijgingen. Dat heeft ook impact op de gemeentelijke begroting. Zo staan er al langere tijd nieuw te bouwen kazernes in de planning.

De heer Van Willigen noemt het structurele tekort en vraagt hoe dat te rijmen is met de extra structurele hogere kosten van € 3 mln. Wat betekent dit voor Gorinchem?

Mevrouw Melissant licht toe dat de problematiek is dat de gestegen kosten over minder partners verdeeld kunnen worden.

De heer Van Zessen licht desgevraagd toe dat dat de hogere kosten voor Gorinchem neerkomen op € 200.000 zoals ook in de perspectiefnota is opgenomen.
De zienswijzenbrieven van de afgelopen jaren vermeldden ook het leeglopen van de reserve Vijfheerenlanden. De veiligheidsregio heeft ook al jaren een goedkeurende controleverklaring.

Alblasserwaard-Vijfheerenlanden
Geen vragen

Gevudo
Geen vragen

Openbare verlichting
De heer Van Willigen zegt niet tevreden te zijn over de serviceverlening. De gemeente betaalt voor service die niet verleend wordt.

Wethouder Van der Geest zegt dat Gorinchem en andere gemeenten de afgelopen jaren niet tevreden waren en daarom is ook ingegrepen. Het Bureau OVL kan een keer uitgenodigd worden voor een toelichting. Er wordt gewerkt aan een aansluiting op het meldingensysteem van de gemeente. Levertijden zijn een belemmering. Er is ook begonnen met een nieuwe aannemer.

Omgevingsdienst
De heer Van der Meijden geeft een compliment voor het feit dat er in de brief aandacht wordt besteed aan het VTH-beleid en ondermijning. Vermeld is dat een interne afspraak is om het restant terug te laten vloeien naar de gemeente. Het college kiest ervoor om het nu toe te voegen aan het weerstandsvermogen. Deze keuze zou voor alle gemeenschappelijke regelingen gemaakt kunnen worden; waarom voor deze specifieke gemeenschappelijke regeling?

Wethouder Van der Geest licht toe dat het om een beperkt bedrag gaat en het college onderschrijft deze keuze. Bij deze gemeenschappelijke regeling is het expliciet benoemd door de organisatie.

De voorzitter stelt vast dat er geen vragen meer zijn. Op 16 juni is er een B&A-sessie over dit onderwerp en besluitvorming is voorzien op 23 juni.

De voorzitter meldt dat er op 14 juni een stadhuis safari is; het is de bedoeling dat raadsleden en fractieassistenten hieraan deelnemen. Men kan zich aanmelden bij de griffie.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.